

Iskustva i izazovi u primjeni Zakona o pravu na pristup informacijama

Godišnje savjetovanje službenika za informiranje,
Rovinj 13.-14. listopada 2021.
dr.sc. Zoran Pičuljan

Ustav RH i pravo na pristup informacijama

- Jednadžba sa tri nepoznanice:
 - posjedovanje informacija
 - ne određuje krug tijela javne vlasti
 - ne utvrđuje ograničenja

Dilema zakonodavca

- Normativni zahtjevi:
 - „pretvaranje” posjeda u javni interes
 - širina opsega TJV
 - doseg ograničenja

Rješenja zakonodavca

- ZPPI – fleksibilan normativni okvir:
 - utemeljen na imperativu opće transparentnosti
 - definira informaciju u najširem smislu
 - ne definira javni interes
 - mogućnost dokazivanja nepostojanja javnog interesa izvan zakonskog okvira ne postoji
 - konceptijski utemeljen na proaktivnoj objavi

Imperativ
opće
transparentn
osti i
očekivanja

- **Međuodnos u sustavu prava na pristup:**
 - povjerenik u tri uloge (zaštita, nadzor, promidžba prava)
 - korisnici – različiti „interesi” i pristupi
 - TJV - raznovrsni pristupi i „interesi”
 - pitanje prioriteta uloga povjerenika

Iskustva zaštitne funkcije

TJV i ZPPI:

- kontinuitet „šutnje uprave”
- kontinuitet nezakonitih rješenja
- (pre)često zanemarivanje stabilizirane prakse Povjerenika(i sudske prakse)
- različite reakcije na opterećenja od strane korisnika
- promjena sudske prakse (trošenje javnih sredstava) = suspenzija instituta zloupotrebe prava

Iskustva nadzorne funkcije

- TJV i Ured povjerenika:
 - nemogućnost „sveopće” kontrole
 - kontinuitet istih propusta na internetskim stranicama
 - pitanje svrsishodnosti objave istih vrsta informacija za sva TJV

Iskustva funkcije promicanja prava

- ZPPI i javnost:
 - različitost kategorija korisnika = različita zainteresiranost za ZPPI
 - koncept: edukacija; internetske stranice Ureda; dozirani javni nastupi
 - 2019. uspostavljen regionalni pristup – narušen pandemijom COVID-19

Iskustva i reakcija

- Promjena prakse i zakonskih rješenja (?):
 - promijenjen modus pred prekršajnog postupanja – upozorenja čelnicima
 - uspostavljen model vođenja prekršajnih postupaka
 - od zakonodavca zatraženo izravno utvrđivanje čelnika TJV odgovornom osobom
 - zatražena javna objava nepostupanja po Zakonu
 - kroz neovisnu evaluaciju Zakona predloženo i preispitivanje istovjetnih obveza TJV u proaktivnoj objavi

*Zaključak i
zahvala*

Povjerenik i Ured povjerenika:

- zagovornik i zaštitnik opće transparentnosti
- no, ne kroz rutinu, već propitivanje rješenja i uvažavanje iskustva primjene

POŠTOVANE KOLEGICE I KOLEGE
ZAHVALJUJEM VAM NA DOLASKU I
POZORNOSTI